

Sverre Steen-prisen 2007

Hans Fredrik Dahl er professor i medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo. Han har en svært omfattende historiefaglig produksjon. Den samler seg langs tre akser: mediehistorie, norsk historie under annen verdenskrig og idéhistorie. I de 40 årene mellom 1966 og 2006 har han publisert ca. 100 historiefaglige arbeider, samt deltatt aktivt i samfunnsdebatten.

Innenfor *mediehistorie* er Dahls mest kjente arbeide NRK-historien. Han disputerte i 1975 på *Hallo-Hallo! Kringkastingen i Norge 1920-1940*, og har senere ført NRKs historie videre fram til 1981, ett bind i 1978 og ett (med medforfatter) i 1999.

Innenfor *norsk historie under annen verdenskrig* er det Quisling-biografien fra 1991-92 som rager høyest. Den ble, høyst fortjent, innstilt til Brageprisen, og er oversatt både til svensk og engelsk. Om den engelske utgaven heter det, ”The reader could not ask for much more than the present study, which is exhaustively researched, fairly and objectively analysed, and clearly and effectively written, constituting what will doubtless become the definitive treatment” (Stanley Payne, Times Literary Supplement, 16 July 1999).

I 2004 gav Dahl ut en revidert ett-bindsutgave (2004) av Quisling-biografien på norsk. I forordet skriver han at ny-utgivelsen ”følger i hovedsak førsteutgavene”, men at ”[t]eksten bærer like fullt preg av at mer enn ti år er gått, og at forfatteren ser enkelte ting annerledes i dag”. I sin forskning om Annen verdenskrig har Hans Fredrik Dahl – født 1939 og bare seks år gammel da krigen var slutt – representert kontroversielle synspunkter, på tvers av gjeldende kanon. Det er ikke enkelt for noen av partene når man beveger seg i et så følelsesladet terreng i en tid da temperaturen er høy. Det skal mot til å fremsette kontroversielle synspunkter, og ikke minst til å modifisere dem.

Innenfor *idéhistorie* har Dahl skrevet bind 5, *De store ideologienes tid* (2001) i flerbindsverket *Norsk idéhistorie*. En tankevekkende og kortfattet drøfting av historiefagets forhold til idéhistorie er den lille artikkelen ”Historie på vei mot idéhistorie? Noen bemerkninger fra en deltaker.” (*Demokratisk konservatisme*. Festskrift til Francis Sejersted, 2006: 71-89). Den er et utmerket eksempel på hvor godt, klart og kraftfullt Hans Fredrik Dahl skriver. En annerledes, men helt usedvanlig leseropplevelse er boken om broren, *Kalt til stillhet. Min bror Dom Filip*. (2005) I en tredje sjanger, som kulturredaktør i Dagbladet i sin

tid kunne Hans Fredrik Dahl saktens provosere, men leseren hadde uansett stor glede av hans formuleringsevne.

Hans Fredrik Dahl når fram til leseren. Han er, etter komiteens mening, en verdig kandidat til Sverre Steens formidlingspris.¹

¹ 2007 Hans Fredrik Dahl, for hele hans forfatterskap og faglige virksomhet
2006 Elisabeth Aasen, for hele hennes historiske formidlingsvirksomhet
2005 Francis Sejersted
2004 Knut Kjeldstadli, for hele hans forfatterskap og faglige virksomhet
2003 Knut Mykland, for hele hans forfatterskap og faglige virksomhet
2002 Dag Skogheim, for *Sanatorieliv* (Tiden, 2001)
2001 Karsten Alnæs, for *Historien om Norge* (Gyldendal, 1996-2003)
2000 Ida Blom og Sølvi Sogner, for *Med kjønnsperspektiv på norsk historie* (CAF, 1999)
1999 Det populærvitenskapelige magasinet "Historie"
1998 Finn Erhard Johannessen og Lars Tue, for *Alltid underveis. Postverkets historie gjennom 350 år*, 2 bind (Posten/Elanders Forlag, 1996-1997)
1997 Øystein Rian for *Aschehougs Norgeshistorie*, bind V – perioden 1520-1660
1995 Ole Kristian Grimnes og Kåre D. Tønnesson, for *Spor i tid – historieverk for videregående skole* (Aschehoug, 1995)